

Милорад МИХАИЛОВИЋ

ДЕСЕТ ГОДИНА ЛИКОВНИХ СУСРЕТА СТУДЕНИЦА

У узбудљивом природном амбијенту, поред вишевековног бисера српске културе — манастира Студенице, пре десет година иницијативом краљевачких ликовних уметника, зачала се нова, модерна уметничка задужбина: Ликовни сусрети »Студеница«. Ту је савремено ликовно стварање, у окружењу једног од најстаријих и највреднијих споменика српске прошлости и културе, било својеврстан изазов током протеклих десет година за скоро стотину модерних уметничких дела уметника. Уметничке вредности и стваралаштво анонимних средњовековних мајстора на архитектури, скулптури и живопису студеничких цркава и лепота природе у коју је утопљен манастир, били су инспирација и повод за настанак преко стотину модерних уметничких дела. Тако се поводом и поред старе задужбине Немањића стварала нова, модерна задужбина нашег времена чиме је наша уметничка прошлост добила уметничку будућност и продужила своје вековно трајање. Материјалном помоћи радних организација и банака из Краљева и Београда, самоуправних интересних заједница културе и туристичких савеза Краљева и Србије, омогућен је настанак својеврсне збирке ликовних дела створених у надахнућу уметника студеничким простором.

Десетогодишње трајање било је прилика да се сагледа остварени стваралачки учинак. Из укупног фонда насталих дела у овој јединственој уметничкој колонији, а која се налазе у власништву спонзора манифестације, сачињен је избор од тридесетак дела и представљен на изложби која је приређена у особеном простору — кући Буре Јакшића на Скадарлији у Београду. Тако је местом настанка дела, амбијентом у коме је приређена изложба и временом стварања дела остварен својеврстан уметнички континуитет од најстаријих српских уметничких споменика средњег века преко средине у којој је живео и стварао једно време најдаровитији српски уметник XIX века, до савремених уметничких дела насталих у манастирском амбијенту а приказаних у кући великог уметника на једном од најпосећенијих места у Београду.

Избором уметника и њихових дела која су представљена на изложби приказан је само део богатства фонда оствареног током десет година. Тематска, технолошка и стилска разноврсност су најбитнија обележја изложбе. Иако је амбијент у коме су створена дела инспиративан, пејзаж није био доминантна тема. Аутори су стварали дела у оквиру својих текућих ликовних истраживања и остваривали различите резултате опредељујући се тематски само када је за то било разлога. То је изложби дало посебно обележје шароликости и богатства уметничког израза. Квалитетом дела на изложби су доминирали београдски уметници иако нису били заступљени делима сви његови најеминентнији ствараоци.

Ретроспективна изложба одабраних радова Ликовних сусрета »Студеница«, приређена у јануару у Београду а у фебруару у Краљеву, показала је да ова ликовна манифестација, као особен стваралачки чин, има пуно оправдање за даљи опстанак и трајање. Она продужава вековну стваралачку нит на овом подручју и доприноси богаћењу уметничког стваралаштва у Србији. Ову манифестацију треба схватити, и прихватити, и као наше одуживање прецима што нам оставише у залог прелене споменике као надахнуће за нова уметничка прегнућа.